

Sygn. akt : VU 1770/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku B. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania B. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 4 października 2012 roku

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 1770/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 04 października 2012r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy B. S. prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych wobec wymaganych 15 lat.

Organ rentowy nie uznał wnioskodawcy jako pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia:

- od 16 lutego 1988r. do 31 stycznia 1991r. w Przedsiębiorstwie (...), ponieważ w świadectwie pracy z dnia 18 maja 2004r. charakter pracy nie został określony zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r., a stanowisko pracy nie jest określone ściśle według wykazu, działu, pozycji i punktu powołanych przepisów branżowych,

- w charakterze kierownika robót sanitarnych od 01 marca 1979r. do 15 lutego 1988r., od 01 lutego 1991r. do 06 września 1993r., od 27 listopada 1993r. do 27 listopada 1995r. oraz od 14 lutego 1996r. do 31 stycznia 1997r., ponieważ brak jest informacji czy praca ta była wykonywana stale w i pełnym wymiarze czasu pracy bezpośrednio przy stanowiskach robotniczych wymienionych w wykazie.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył wnioskodawca B. S., domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury. W uzasadnieniu podał, iż w okresach zatrudnienia od 1973r. do 1979r. w (...)

Przedsiębiorstwie Budowlanym przy robotach instalacyjnych, oraz w (...) od 1979r. do 1997r. (z trzyletnią przerwą na zatrudnienie w (...)) pracował w warunkach szczególnych, jednakże nie ma możliwości uzyskania świadectwa pracy w warunkach szczególnych z okresu pracy w (...), oraz nie ma możliwości skorygowania świadectw wystawionych przez (...).

W odpowiedzi na odwołanie, ZUS wniósł o jego oddalenie, uzasadniając swoje stanowisko jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. S.urodził się (...). Na dzień 01 stycznia 1999r. wykazał 25 lat, 3 miesiące i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił do OFE i nie pozostaje w stosunku pracy. Jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Dowód: akta ZUS wnioskodawcy.

Wnioskodawca B. S.od 10 września 1973r. do 28 lutego 1979r. był zatrudniony w (...)Przedsiębiorstwie (...) w G., w tym odbył zasadniczą służbę wojskową od 28 października 1975r. do 29 października 1976r. W wyniku zmian reorganizacyjnych, ubezpieczony z dniem 01 marca 1979r., na zasadzie ciągłości zatrudnienia, został przeniesiony służbowo z (...)G.do pracy Przedsiębiorstwie (...) Spółka Akcyjna L., gdzie był zatrudniony do dnia 31 stycznia 1997r., przy czym od 16 lutego 1988r. do 31 stycznia 1991r. przebywał na urlopie bezpłatnym, w czasie którego był zatrudniony przez (...) Przedsiębiorstwo (...)na budowie eksportowej w Czechosłowacji.

W początkowym okresie zatrudnienia, tj. od 10 września 1973r., wnioskodawca pracował jako majster i kierował grupą pracowników wykonujących roboty instalacyjne zewnętrzne przy budowie budynków mieszkalnych w G.. Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, od 28 października 1975r. do 29 października 1976r., wnioskodawca wykonywał pracę na stanowisku kierownika robót sanitarnych i sprawował bezpośredni nadzór nad pracownikami zatrudnionymi na stanowiskach: kopaczy, monterów, spawaczy czy izolatorów i wykonującymi prace instalacyjne zewnętrzne. Prace te obejmowały uzbrojenie terenu pod budowy wielorodzinne, tj. budowę i doprowadzenie do budynków sieci kanalizacyjnych, deszczowych, wodociągowych, kanałów CO oraz sieci gazowych. Polegały one na wykonaniu odpowiednio głębokich wykopów (np. przy kładzeniu rur wodociągowych ok. 2 metry głębokości, natomiast rur kanalizacyjnych – 4-4,5 metra głębokości), położenie rurociągów i ich zasypanie.

W okresie zatrudnienia w (...), tj. od 01 marca 1979r. do 31 stycznia 1997r., wnioskodawca, także pracował na stanowisku kierownika robót sanitarnych. Nie miał w tym czasie przypisanej konkretnej budowy, lecz nadzorował całość prac sanitarnych na kilku budowach jednocześnie (P., C., P.). W sytuacji, gdy wnioskodawca przebywał na jednej budowie, na pozostałych objętych jego zakresem obowiązków budowach zastępowali go majstrowie, którzy mieli wyznaczone konkretne zadania (np. wykonanie w ciągu 2-3 dni określonej sieci kanalizacyjnej) i byli odpowiedzialni za ich realizację. W okresie zatrudnienia w (...) wnioskodawca, oprócz opisanych wyżej prac instalacyjnych zewnętrznych, nadzorował także prace wewnętrzne, tj. związane z montażem wewnątrz budynków instalacji kanalizacyjnych, wodociągowych, ciepłowniczych i gazowych. Montaż obejmował spawanie, łączenie rur, czy zakładanie urządzeń sanitarnych.

Od 11 marca 1994r. wnioskodawca, w ramach powierzonych mu obowiązków związanych z prowadzeniem hurtowni, nadzorował także pracę magazyniera prowadzącego magazyn materiałów instalacyjnych.

W okresie zatrudnienia na budowie eksportowej w Czechosłowacji, tj. od 16 lutego 1988r. do 31 stycznia 1991r., wnioskodawca pracował jako monter robót wodno-kanalizacyjnych. Pracował wówczas przy robotach związanych z doprowadzaniem do budynków kanalizacji (sieci) zewnętrznych, takich jak kanalizacje wodociągowe, czy grzewcze oraz przy zakładaniu instalacji wewnętrznych, co obejmowało spawanie, łączenie rur, czy montowanie urządzeń sanitarnych.

Dowód: zeznania świadka J. P. - protokół rozprawy z dnia 12 grudnia 2012r. 00:05:40-00:14:31;

zeznania świadka J. K. - protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2013r. 00:25:18-00:36:58;

zeznania świadka S. M. – protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2013r. 00:17:03-00:31:08;

wyjaśnienia wnioskodawcy – protokół rozprawy z dnia 20 lutego 2013r. 00:37:10-00:43:26;

akta osobowe wnioskodawcy dotyczące spornych okresów zatrudnienia;

akta ubezpieczeniowe t. I – świadectwo pracy z dnia 31 stycznia 1997r. k. 7, zaświadczenie z dnia 17 kwietnia 2002r. k. 5.

W dniu 05 września 2012r. B. S. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Decyzją z dnia 04 października 2012r. znak:(...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy B. S. prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Dowód: akta ZUS t. II - wniosek o emeryturę k. 1-2; decyzja ZUS z dnia 04 października 2012r. k. 9.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie B. S. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 pkt 2, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy- w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Stosownie do treści przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych

świadczeń (Dz.U z 1983 r., Nr. 10, poz. 49) okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Przewidziane w § 22 powołanego rozporządzenia ograniczenia dowodowe dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z dnia 02 lutego 1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

Bezspornie, wnioskodawca osiągnął wymagany wiek emerytalny, tj. 60 lat. Na dzień 01 stycznia 1999r. posiadał wymagane 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Na dzień złożenia wniosku o emeryturę nie przystąpił do OFE i nie pozostawał w stosunku pracy.

W rozpoznawanej sprawie, sporna była kwestia, czy wnioskodawca udowodnił wymagany 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczony nie spełnił warunków wskazanych w treści przepisu art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ponieważ nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca w odwołaniu podnosił, że w spornych okresach wykonywał pracę w warunkach szczególnych, w związku z czym, nabył prawo do wcześniejszej emerytury.

Dokonując ustaleń w zakresie charakteru pracy wykonywanej przez wnioskodawcę, w spornych okresach zatrudnienia, Sąd oparł się na zeznaniach świadków: J. P., J. K. i S. M. oraz wyjaśnieniach wnioskodawcy, a także na dokumentacji zawartej w aktach osobowych dotyczących spornych okresów zatrudnienia. W ocenie Sądu, powyższe dowody w całości zasługują na wiarę. Brak bowiem logicznych podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Jak wynika z zebranego materiału dowodowego, wnioskodawca od 10 września 1973r. do 28 lutego 1979r. był zatrudniony w (...)Przedsiębiorstwie (...) w G.. W wyniku zmian reorganizacyjnych, ubezpieczony z dniem 01 marca 1979r., na zasadzie ciągłości zatrudnienia, został przeniesiony służbowo z (...)G.do pracy Przedsiębiorstwie (...) Spółka Akcyjna L., gdzie był zatrudniony do dnia 31 stycznia 1997r.

Z zeznań świadków wynika, iż w spornych okresach wnioskodawca wykonywał prace w warunkach szczególnych określone w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w dziale XIV, pod poz. 24, bowiem sprawował dozór inżyniersko - techniczny nad pracownikami wykonującymi prace w warunkach szczególnych, określonych w wykazie A powołanego rozporządzenia, w dziale V, pod poz. 1, tj. roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach.

Jednakże, z zeznań świadków, jak również wyjaśnień samego ubezpieczonego wynika, że prace te nie były przez wnioskodawcę wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co stanowi jeden z koniecznych warunków przyznania prawa do wcześniejszej emerytury. Jak podali bowiem świadkowie oraz sam wnioskodawca, B. S., w okresie zatrudnienia w (...), jako kierownik robót sanitarnych, nie miał przypisanej ściśle jednej budowy, lecz nadzorował całość prac sanitarnych na kilku budowach jednocześnie. W sytuacji zatem, gdy wnioskodawca przebywał na jednej budowie, na pozostałych budowach zastępowali go wyznaczeni majstrowie, którzy mieli wyznaczone określone zadania i byli odpowiedzialni za ich wykonanie.

Zauważyć ponadto należy, iż z zeznań świadka J. K. jak również wyjaśnień samego wnioskodawcy wynika, że w okresie pracy w (...), wnioskodawca, oprócz prac instalacyjnych zewnętrznych nadzorował także prace wewnętrzne, tj. związane z montażem wewnątrz budynków instalacji kanalizacyjnych, wodociągowych, ciepłowniczych i gazowych, które nie zostały uznane za prace w warunkach szczególnych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. Powyższe koresponduje z dokumentacją zawartą w aktach osobowych wnioskodawcy, w szczególności z treścią załącznika do zakresu obowiązków B. S., w którym podano, iż z dniem 20 grudnia 1979r. zwiększa się zakres budów o roboty wewnętrzne i zewnętrzne P. i C. (k. 49 akt osobowych). Jednocześnie, wnioskodawca nie był w stanie

określić w jakich dokładnie okresach nadzorował wskazane prace wewnętrzne. Podał jedynie, iż było to zależne od potrzeb, zasobu pracowników oraz materiałów instalacyjnych.

Dodatkowo wskazać należy, iż od 11 marca 1994r. wnioskodawca, w ramach powierzonych mu obowiązków związanych z prowadzeniem hurtowni, nadzorował pracę magazyniera prowadzącego magazyn materiałów instalacyjnych, która to praca także nie została uznana za pracę w warunkach szczególnych według powołanego wyżej rozporządzenia.

W świetle przedstawionych okoliczności uznać należało, że wnioskodawca w okresach zakwestionowanych przez ZUS, tj. od 01 marca 1979r. do 15 lutego 1988r., od 01 lutego 1991r. do 06 września 1993r., od 27 listopada 1993r. do 27 listopada 1995r. i od 14 lutego 1996r. do 31 stycznia 1997r. nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Tym samym, nie spełnił przesłanki dotyczącej wykazania co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Nawet bowiem ewentualne zaliczenie do takiej pracy okresu służby wojskowej, okresu pracy w (...) G. oraz na budowie eksportowej w okresie zatrudnienia przez przedsiębiorstwo (...), nie jest wystarczające do spełnienia wymaganego przez ustawę warunku stażowego.

W tym stanie rzeczy, Sąd, na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 kodeksu postępowania cywilnego – oddalił odwołanie wnioskodawcy B. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 04 października 2012r. znak: (...).